

Administrativní mapa správního obvodu Velké Meziříčí (Stav k 1. 1. 2003)

Správní obvod Velké Meziříčí leží ve východní části Vysočiny. Na severu sousedí se správními obvody Bystřice nad Pernštejnem, Nové město na Moravě a Žďár nad Sázavou. Na západě hraničí se správním obvodem Jihlava, na jihu se nachází správní obvody Náměšť nad Oslavou a Třebíč a na východ sousedí s obcemi Jihomoravského kraje. Správní území zahrnuje celkem 74 obcí, což je třetí nejvyšší počet v rámci kraje. Na celkovém počtu obyvatel i území kraje se podílí více než sedmi procenty. Ve městech Velká Bíteš a Velké Meziříčí žilo k 31. 12. 2003 celkem 43,4 procent obyvatel správního obvodu. Na necelé třetině území se rozkládají lesy, zemědělská půda zabírá přes 61 procent.

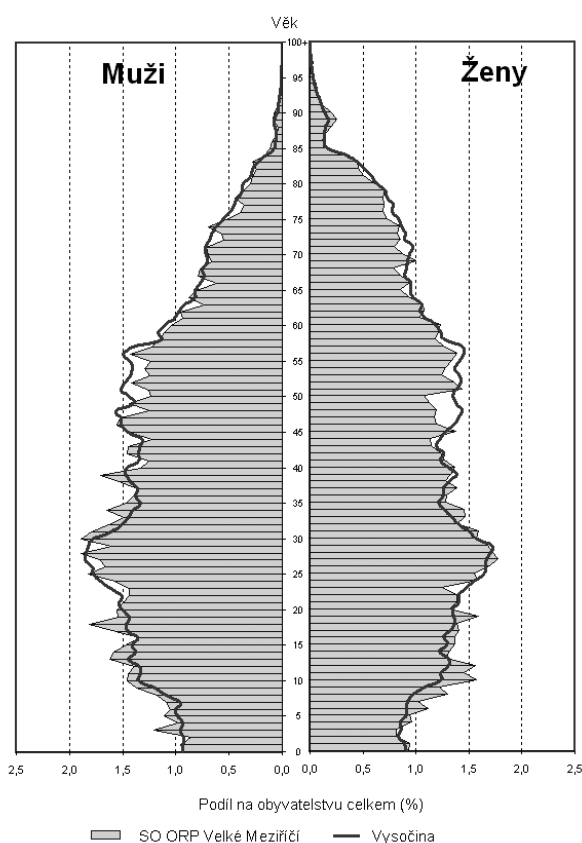
Území leží na Bítešské vrchovině. Krajina je zvlněná s táhlými hřbety a mělkými sníženinami. Hluboký zářez vytváří údolí řeky Oslavy. Terén postupně klesá od Arnoleckých hor směrem k jihovýchodu. Nejvyšší vrchy se nacházejí v severozápadní části území, z nich nejvyšší je Havlina (706 m). Nejnižším bodem je naopak místo, kde řeka oslava protíná hranice správního obvodu.

Nejvýznamějším vodním tokem Velkomeziříčska je již zmiňovaná Oslava, která se svými přítoky odvodňuje téměř celou oblast. Mezi hlavní přítoky patří Balinka, kde jsou vytvořeny četné jezy a peřeje. Dolní část toku byla vyhlášena jako Přírodní park Balinské údolí. V plochých sníženinách v oblasti Křižanova a Netína se nacházejí četné rybníky, z nichž největší jsou, Netínský, Sklenský, Velký Chlostov, Rudský a Velký Navrátil. V roce 1961 byla na řece Oslavě postavena přehradní nádrž Mostiště. Jedná se o sypanou hráz vysokou 34 m, která vytváří umělé jezero v délce 5,4 km. Zadržená voda je jedním ze zdrojů pitné vody pro Třebíč a pro dalších více než 100 obcí.

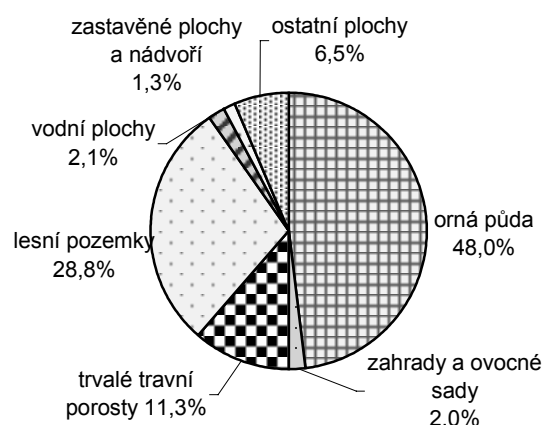
K přírodním zajímavostem patří i Nesměřské údolí u řeky Oslavy a u obce Nihov se nachází romantické údolí Halda, vytvořené říčkou Loučkou. Celý správní obvod protíná dálnice D1. Přímou ve Velkém Meziříčí se nachází jedna z největších mostních staveb v ČR, kterou je dálniční most vysoký 76 m a dlouhý 426 m. Mezi nejvýznamnější stavby patří zámek, který byl přestavěn z původního gotického hradu. Dnes v něm lze nalézt kromě jiného i Muzeum silnic a dálnic. Zajímavou urbanistickou koncepcí má historické jádro Velké Bíteše a u obce Dolní Loučky poutá pozornost železobetonový viadukt.

V oblasti panuje mírně teplé podnebí, což v létě umožňuje rekreaci u spousty vodních ploch a v zimě, která je většinou bohatá na sníh, lze na výše položených místech lyžovat. Vleky jsou např. na Dědkovské hoře nebo přímo ve Velkém Meziříčí.

Věková struktura obyvatelstva 2003

Struktura druhů pozemků

Obyvatelstvo podle věku k 31. 12. 2003

	Celkem	Muži	Ženy
Celkem	38 245	18 875	19 370
0 - 14	6 782	3 443	3 339
15 - 64	26 323	13 387	12 936
65 +	5 140	2 045	3 095
Index stáří ¹⁾	75,8	59,4	92,7
Průměrný věk	37,9	36,5	39,3

¹⁾ počet osob ve věku 65 + na 100 dětí ve věku 0 - 14 let

Základní demografické údaje

	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek	Sňatky	Rozvody	Potraty	Střední stav obyvatel	Stav obyvatel k 31.12.
1991	552	489	63	18	81	254	42	.	37 827	37 867
1992	579	450	129	51	180	275	39	298	37 957	38 047
1993	593	410	183	-42	141	273	68	235	38 118	38 188
1994	498	438	60	-68	-8	230	51	184	38 184	38 180
1995	476	432	44	-14	30	185	69	154	38 195	38 210
1996	396	449	-53	28	-25	196	56	191	38 198	38 185
1997	413	422	-9	81	72	205	54	137	38 221	38 257
1998	383	386	-3	104	101	204	59	149	38 308	38 358
1999	368	421	-53	6	-47	206	68	124	38 335	38 311
2000	375	396	-21	83	62	181	73	114	38 342	38 373
2001	323	382	-59	-2	-61	171	70	95	38 353	38 332
2002	364	387	-23	-21	-44	177	78	102	38 310	38 288
2003	357	387	-30	-13	-43	197	75	110	38 267	38 245

Obyvatelstvo a domy v retrospektivě (SLDB - podle územní struktury platné k 1. 3. 2001)

	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet obyvatel celkem	37 048	39 152	37 915	37 608	37 360	37 266	36 633	34 150	35 948	36 004	37 302	37 834	38 424
v sídle SO ORP	6 792	7 221	7 021	6 877	6 959	7 335	7 170	7 676	8 424	9 091	10 505	11 518	11 811
Počet domů ¹⁾ celkem	5 203	5 443	5 742	5 703	6 350	6 255	6 715	7 956	7 784	8 070	8 291	8 388	8 498
v sídle	837	854	955	875	1 070	1 115	1 233	1 554	1 571	1 666	1 731	1 838	1 916

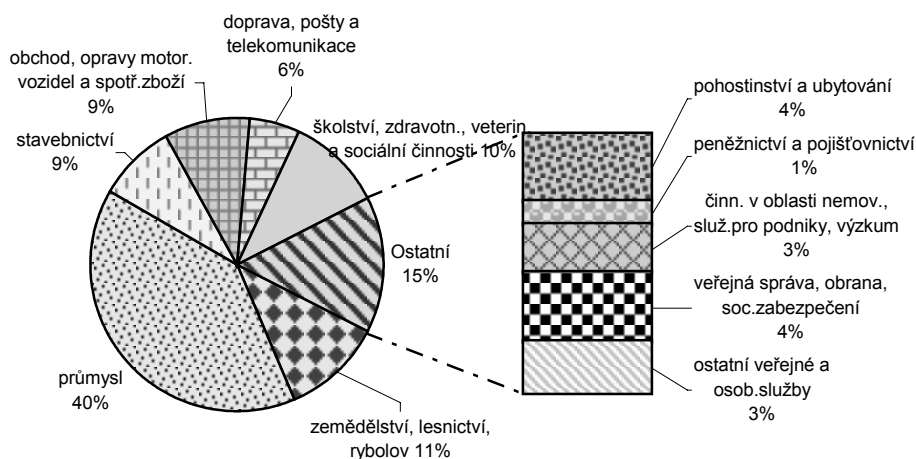
¹⁾ do roku 1950 uvedeny domy celkem, v letech 1961 až 2001 pouze domy trvale obydlené

Ekonomická aktivita obyvatelstva podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů

	Ekonomicky aktivní celkem	v tom				Ekonomicky neaktivní celkem	z toho		Nezjištěná ekonomická aktivita
		zaměstnané osoby			neza- městnaní		nepracující důchodci	děti, žáci, studenti, učni a ostatní závislé osoby	
		celkem	z toho						
			pracující důchodci	ženy na mateřské dovolené ¹⁾					
Celkem 1991	19 085	18 826	893	1 359	259	18 749	7 483	11 124	-
v %	100,0	98,6	4,7	7,1	1,4	100,0	39,9	59,3	x
Celkem 2001	18 148	17 044	432	213	1 104	20 164	8 637	10 310	112
v %	100,0	93,9	2,4	1,2	6,1	100,0	42,8	51,1	x
v tom:									
muži	10 326	9 801	198	-	525	8 584	3 313	5 235	61
ženy	7 822	7 243	234	213	579	11 580	5 324	5 075	51
Sídlo správního obvodu									
Celkem 1991	5 959	5 873	242	440	86	5 559	2 025	3 498	-
v %	100,0	98,6	4,1	7,4	1,4	100,0	36,4	62,9	x
Celkem 2001	5 849	5 502	133	61	347	5 912	2 399	3 201	50
v %	100,0	94,1	2,3	1,0	5,9	100,0	40,6	54,1	x
v tom:									
muži	3 219	3 055	59	-	164	2 525	880	1 635	30
ženy	2 630	2 447	74	61	183	3 387	1 519	1 566	20

¹⁾ v roce 1991 včetně osob na další mateřské dovolené (do 3 let věku dítěte) a osob pobírajících rodičovský příspěvek

Struktura ekonomicky aktivních podle odvětví (ze zjištěných odvětví, SLDB 2001)

Nezaměstnanost k 31. 12. 2003

Zdroj: MPSV

	Uchazeči o zaměst- nání celkem	z toho (%)			Index počtu uchazečů 2003/2002 (%)	Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 volné místo	Registrovaná míra nezaměstnanosti (%) ¹⁾		
		ženy	absolventi a mladiství	osoby se změněnou pracovní schopností				2002	2003	
									celkem	ženy
Celkem	1 536	50,4	13,5	16,7	110,0	53	29,0	7,69	8,46	9,90
Sídlo SO ORP	470	46,6	14,7	15,5	110,1	9	52,2	7,30	8,04	8,33

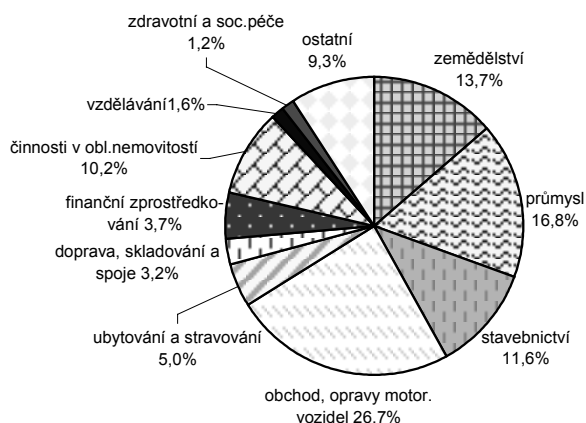
¹⁾ registrovaná míra nezaměstnanosti je počítána na počet ekonomicky aktivních podle SLDB k 1. 3. 2001

Ekonomické subjekty se sídlem na území správního obvodu k 31. 12. 2003

Podle počtu zaměstnanců

Počet zaměstnanců	Počet subjektů celkem	v tom			
		v sídle správního obvodu		v ostatních obcích	
		celkem	podíl (%)	celkem	podíl (%)
Celkem	6 852	2 319	100,0	4 533	100,0
neuvedeno	1 375	513	22,1	862	19,0
bez zaměstnanců	4 634	1 479	63,8	3 155	69,6
1 - 5	556	195	8,4	361	8,0
6 - 19	170	75	3,2	95	2,1
20 - 99	90	39	1,7	51	1,1
100 - 499	23	16	0,7	7	0,2
500 - 999	4	2	0,1	2	0,0
1 000 a více	-	-	x	-	x

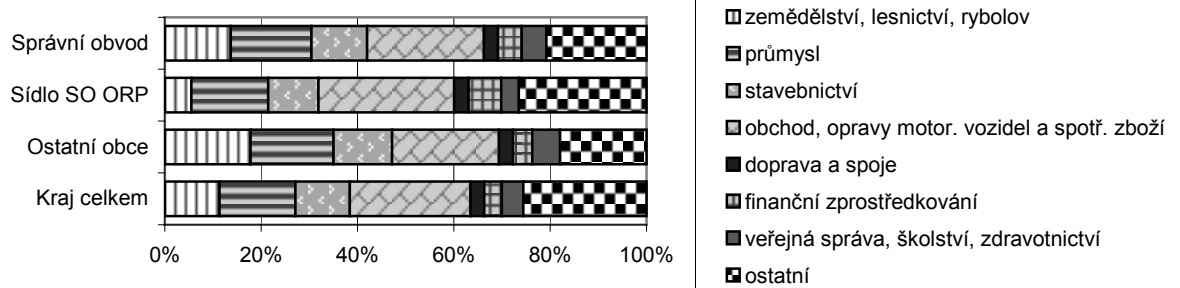
Podle odvětví činnosti

Ekonomické subjekty podle právní formy k 31. 12. 2003

	Počet subjektů celkem	v tom			
		v sídle správního obvodu		v ostatních obcích	
		celkem	podíl (%)	celkem	podíl (%)
Celkem	6 852	2 319	100,0	4 533	100,0
z toho:					
fyzické osoby	5 788	1 935	83,4	3 853	85,0
z toho: zapsané v obchodním rejstříku	25	13	0,7	12	0,3
obchodní společnosti	406	189	8,2	217	4,8
z toho: akciové společnosti	34	19	10,1	15	6,9
družstva	32	6	0,3	26	0,6
státní podniky	2	-	x	2	0,0

Struktura subjektů podle odvětví činnosti

Největší zaměstnavatelé (subjekty se sídlem na území správního obvodu)

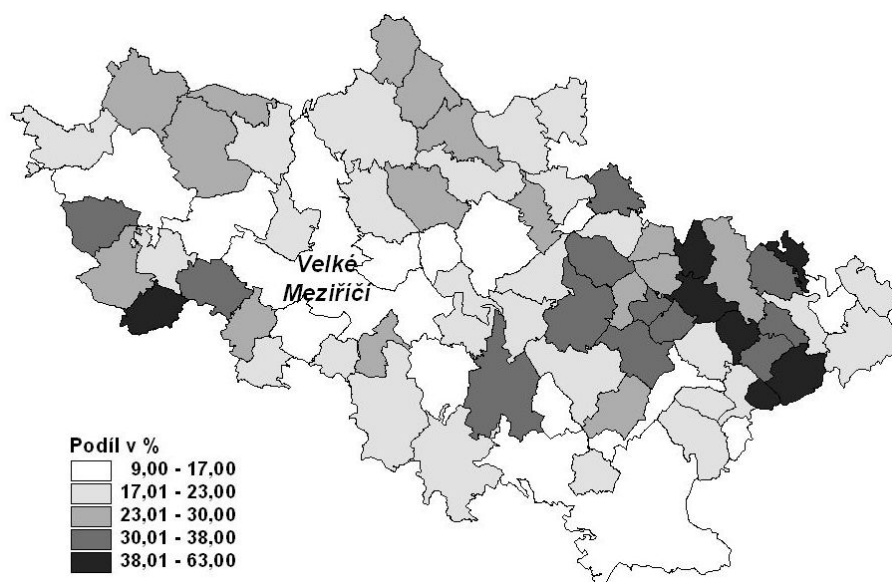
Název	Převažující činnost
Draka Kably, s.r.o.	Výroba izolovaných vodičů a kabelů
KABLO ELEKTRO Velké Meziříčí, spol. s r.o.	Výroba izolovaných vodičů a kabelů
První brněnská strojárna Velká Bíteš, a. s.	Výroba a opravy čerpadel a kompresorů
ITW PRONOVIA, s.r.o.	Výroba plastových výrobků
ALPA, s.r.o.	Výroba kosmetických přípravků
Agro-Měřín a.s.	Rostlinná výroba kombinovaná se živočišnou výrobou (smíšené hospodářství)

Bytový fond podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů

		Trvale obydlené byty					Neobydlené byty		
		celkem	z toho byty		na 1 000 obyvatel ¹⁾	na 100 cenových domácností	celkem	podíl na bytovém fondu celkem	na 1 000 obyvatel ¹⁾
			v rodinných domech	v bytových domech					
Správní obvod celkem	1991	11 813	8 857	2 887	312,2	90,1	1 616	12,0	42,7
	2001	12 372	9 264	2 975	322,0	89,1	2 606	17,4	67,8
	rozdíl	559	407	88	9,8	-1,0	990 ²⁾	5,4	25,1
	rozdíl v %	4,7	4,6	3,0	x	x	61,3	x	x
Sídlo správního obvodu	1991	3 711	1 759	1 927	322,2	91,9	273	6,9	23,7
	2001	3 958	1 875	2 035	335,1	89,7	462	10,5	39,1
	rozdíl	247	116	108	12,9	-2,2	189 ²⁾	3,6	15,4
	rozdíl v %	6,7	6,6	5,6	x	x	69,2	x	x

¹⁾ v SLDB 2001 včetně cizinců s dlouhodobým pobytem²⁾ v procentních bodech

Podíl neobydlených bytů na bytech celkem v roce 2001

Vybrané ukazatele bytové výstavby

	Dokončené byty celkem	z toho			Průměrná obytná plocha 1 dokončeného bytu v m ²	Průměrná hodnota dokončené stavby v tis. Kč ¹⁾	Zrušené byty celkem
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách			
1997	62	46	-	16	66,9	1200,9	5
1998	59	21	22	16	74,8	1114,0	4
1999	76	48	12	10	77,2	1330,6	4
2000	99	48	18	31	73,5	1136,0	4
2001	70	53	-	14	93,5	1515,0	2
2002	102	60	18	24	86,3	1288,2	4
2003	96	44	-	10	65,9	1156,7	2

¹⁾ hodnota stavby je uvedena bez hodnoty pozemku

**Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání
podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů**

	1991			2001		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem	29 162	14 266	14 896	31 102	15 253	15 849
v tom se vzděláním (v %):						
základní včetně neukončeného	36,4	26,6	45,8	25,3	17,6	32,7
střední odborné bez maturity						
vč. vyučených	38,9	49,7	28,7	42,0	52,1	32,3
úplné střední všeobecné s maturitou	3,5	2,6	4,4	3,8	2,4	5,2
úplné střední odborné s maturitou						
vč. vyučených s maturitou	16,2	15,0	17,3	18,8	17,5	19,9
nástavbové studium	.	.	.	2,0	1,5	2,5
vyšší odborné	0,0	0,0	-	0,9	0,7	1,2
vysokoškolské	4,4	5,7	3,2	6,2	7,3	5,2
bez vzdělání	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5
nezjištěno	0,1	0,1	0,1	0,5	0,5	0,6

Postavení správního obvodu v kraji ve vybraných ukazatelích (kraj = 100%)

